

Cuprins

Prefață.....	7
Abrevieri	9
Introducere.....	11

Capitolul I. Cooperarea judiciară în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene.....	18
1. Necesitatea cooperării judiciare în materie penală în interiorul Uniunii Europene.....	18
2. Evoluția cooperării judiciare în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene.....	20
3. Cooperarea interstatală în materie penală – premisă a creării unui spațiu penal european.....	30
3.1. Principiul recunoașterii reciproce – „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală în interiorul Uniunii Europene	32
3.1.1. Geneza principiului recunoașterii reciproce	32
3.1.2. Recunoașterea reciprocă a deciziilor judiciare civile	34
3.1.3. Aplicarea principiului recunoașterii reciproce în materie penală	36
3.1.4. Încrederea reciprocă – indispensabilă recunoașterii reciproce.....	39
3.2. Armonizarea	43
4. Mandatul european de arestare – prima concretizare importantă a spațiului penal european	46
5. Instituțiile Uniunii Europene cu atribuții în materia facilitării cooperării judiciare în materie penală.....	50
5.1. Rolul Eurojust în sistemul mandatului european de arestare	51
5.2. Rolul Rețelei Judiciare Europene în sistemul mandatului european de arestare	54
Concluziile capitolului.....	55

Capitolul II. De la extrădare la mandatul european de

arestare	57
1. Cadrul juridic al extrădării între statele membre ale Uniunii Europene	57
2. Inovațiile majore aduse de mandatul european de arestare	62
2.1. Reglementarea prin decizie-cadru, și nu prin convenție	62
2.2. O procedură strict judiciară	65
2.3. Predarea naționalilor	66
2.4. Suprimarea parțială a dublei incriminări	69
2.5. Abolirea excepției referitoare la infracțiunile politice.....	74
2.6. Limitarea motivelor de refuz	76
3. Raportul dintre extrădare și mandatul european de arestare	78
Concluziile capitolului.....	82

Capitolul III. Implementarea mandatului european de

arestare în legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene	85
1. Transpunerea Deciziei-cadru privind mandatul european de arestare în statele membre.....	85
2. Principalele probleme de ordin constituțional ivite în statele membre în procesul de implementare a Deciziei-cadru privind MEA	90
3. Transpunerea Deciziei-cadru în legislația română.....	96
4. Domeniul de aplicare a mandatului european de arestare	97
4.1. <i>Ratione loci</i>	97
4.2. <i>Ratione temporis</i>	98
4.3. <i>Ratione materiae</i>	101
4.3.1. Apartenența la o organizație criminală.....	104
4.3.2. Terorismul	105
4.3.3. Traficul de persoane.....	107
4.3.4. Exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă	109
4.3.5. Rasismul și xenofobia	110
4.3.6. Infracțiunile împotriva mediului	111
4.3.7. Falsificarea, inclusiv falsificarea monedei euro.....	111
4.3.8. Frauda care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților Europene/UE.....	112
4.3.9. Falsificarea mijloacelor de plată	113
4.3.10. Traficul ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope.....	114

5. Implementarea Deciziei-cadru în Italia – Studiu de caz	115
5.1. Aspecte particulare ale legislației italiene privind mandatul european de arestare	115
5.2. Executarea mandatelor europene de arestare emise de România de către autoritățile judiciare italiene	120
Concluziile capitolului.....	125
Capitolul IV. Emiterea mandatului european de arestare	127
1. Autoritățile judiciare competente pentru emiterea unui mandat european de arestare	128
1.1. Noțiunea de autoritate judiciară emitentă în lumina Deciziei-cadru 2002/584/JAI.....	128
1.2. Autoritățile judiciare române competente pentru emiterea mandatului european de arestare	136
2. Procedura emiterii mandatului european de arestare.....	138
2.1. Forma și conținutul mandatului european de arestare	138
2.2. Emiterea mandatului european de arestare.....	147
2.2.1. Emiterea standard. Condițiile de ordin substanțial prevăzute de legislația română	148
2.2.2. Emiterea fără verificarea condiției dublei incriminări	158
2.3. Procedura de emitere a mandatului european de arestare	160
3. Procedura de transmitere și traducere a mandatului european de arestare	162
3.1. Transmiterea spre executare a mandatului european de arestare	162
3.2. Traducerea mandatului european de arestare	165
4. Acțiuni în așteptarea deciziei de executare a mandatului european de arestare	167
4.1. Informații suplimentare	167
4.2. Garanții.....	168
4.3. Transferarea temporară sau audierea persoanei solicitate	168
5. Acțiuni ulterioare deciziei de executare a mandatului european de arestare	171
5.1. Predarea temporară.....	171
5.2. Aducerea în țară a persoanei predate	172
6. Retrăgerea mandatului european de arestare.....	173

7. Efectele predării	176
7.1. Deducerea privării de libertate	176
7.2. Regula specialității	182
7.3. Întreruperea cursului prescripției	187
8. Principiul proporționalității în procedura emiterii mandatului european de arestare	188
8.1. Controlul proporționalității cu ocazia emiterii mandatelor europene de arestare în România	188
8.2. Costurile emiterii unui mandat european de arestare	192
8.2.1. Alternativele emiterii unui mandat european de arestare	192
Concluzii.....	196

Capitolul V. Executarea mandatului european de arestare

1. Autoritățile judiciare române competente pentru executarea mandatului european de arestare	199
2. Fapte care dau loc la predare	200
3. Condiții speciale pentru predare.....	202
4. Motive de refuz al executării mandatelor europene de arestare	207
4.1. Motive de refuz obligatorii	208
4.1.1. <i>Ne bis in idem</i> – motiv obligatoriu de refuz.....	208
4.1.2. Amnistia	213
4.1.3. Minoritatea.....	215
4.2. Motive de refuz facultative.....	216
4.2.1. Lipsa condiției dublei incriminări	216
4.2.2. Litispendența.....	220
4.2.3. Cetățean, resortisant, rezident.....	221
4.2.4. <i>Ne bis in idem</i> – motive facultative de refuz	227
4.2.5. Teritorialitatea	229
4.2.6. Prescripția	233
4.2.7. Decizia <i>in absentia</i>	235
5. Procedura de punere în executare a mandatului european de arestare	238
5.1. Procedura în fața procurorului	238
5.1.1. Verificări prealabile	238
5.1.2. Reținerea persoanei solicitate	242

5.1.3. Sesizarea curții de apel în vederea arestării și predării persoanei solicitate	243
5.1.4. Procedura în cazul semnalării introduse în Sistemul de Informații Schengen în fața procurorului	244
5.2. Procedura de executare în fața instanței	245
5.2.1. Procedura în cazul consimțământului persoanei solicitate la predare	246
5.2.2. Procedura de executare în lipsa consimțământului	248
5.2.3. Măsurile preventive în procedura executării mandatului european de arestare	249
5.3. Procedura în caz de revocare a mandatului european de arestare	257
5.4. Acțiuni în așteptarea executării mandatului	258
5.4.1. Predarea temporară sau luarea declarației persoanei solicitate	258
5.4.2. Incidente procedurale	259
5.5. Hotărârea. Căi de atac	259
5.6. Termenele pentru luarea hotărârii și predarea persoanei solicitate	262
5.7. Amânarea predării și predarea temporară	264
6. Predarea de bunuri	269
7. Concursul de cereri. Rezolvarea conflictelor de jurisdicții	270
8. Regula specialității	272
9. Tranzitul și predarea ulterioară	274
10. Imunități și privilegii	275
Concluziile capitolului	276

Capitolul VI. Protecția drepturilor fundamentale ale omului în sistemul mandatului european de arestare

1. Standarde de protecție a drepturilor persoanelor vizate de un mandat european de arestare	278
2. Controlul protecției drepturilor fundamentale în cadrul sistemului mandatului european de arestare	285
3. Drepturile procedurale ale persoanelor care fac obiectul unui mandat european de arestare	288
3.1. Dreptul de a fi informat cu privire la mandatul european de arestare și conținutul acestuia	290

3.2. Dreptul de a fi asistat de un apărător	291
3.3. Dreptul la interpretare și traducere	297
4. Drepturile fundamentale – motiv de refuz al executării mandatului european de arestare	299
4.1. Drepturile fundamentale – motiv general de refuz al executării mandatului european de arestare?	299
4.2. Drepturile fundamentale – motiv concret de refuz de executare a mandatului european de arestare	314
În loc de concluzii ale capitolului	319
Concluzii finale	323
Anexa I	329
Bibliografie	331